

Asia: VN/25955/2022

Valtioneuvoston asetus kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Yleistä asetuksesta

- Asetus huomioi kunnan jäljelle jäävät lakisääteiset palvelut ja kohdistuu suurelta osalta niihin. Lisäksi on tärkeää, että kuntien erilaisuus on huomioitu valtionosuuksien muilla perushinnoilla. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rooli korostuu hyvinvointialueuudistuksen jälkeisessä kunnassa. Siinä onnistuminen vähentää myös hyvinvointialueiden palvelutarvetta ja kustannuksia.

2. Laskennallisten kustannusten ja lisäosien perushinnat vuodelle 2023 (1 §)

- On tärkeää, että peruspalvelujen valtionosuuden painotus on varhaiskasvatus- ja perusopetusikäisten asukkaiden kustannuksissa, sillä valtaosa hyvinvointialueuudistuksen jälkeisen kunnan toimintakustannuksista kohdistuu opetuksen ja kasvatuksen lakisääteisiin palveluihin. Erityisesti lapsiperhepainotteisissa ja muuttovoittoisissa Kaarinan kaltaisissa kunnissa, jossa opetuksen ja kasvatuksen kustannukset ovat lisääntyvästä lasten määrästä johtuen kasvussa. Kustannukset kasvavat suoritemäärän lisääntyessä muidenkin kuin välittömien kustannusten osalta. Investoinnit kohdistuvat pääosin koulu- ja päiväkotikiinteistöjen rakentamis- ja perusparannusmenoihin. Investointeihin liittyy aina riski, sillä ei ole varmuutta lasten määrän kehitymisestä 30 vuoden päähän. Suuri lasten ja nuorten määrä kasvattaa painetta liikunta- ja vapaa-ajan toimintojen ylläpitämiseen ja kehittämiseen.

3. Syrjäisyyksiluvun määräytymisperusteet (2 §)

- Ei lausuttavaa

4. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäosan määräytymisperusteet (3 § ja liite)

- Kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin määritellään kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintaa kuvaavien indikaattoreiden sekä toiminnan tulosta kuvaavien indikaattoreiden perusteella. Jako toimintaa kuvaaviin ja toiminnan tulosta kuvaaviin indikaattoreihin antaa kunnalle useampia vaihtoehtoja vaikuttaa kertoimeen. Toiveena on, että toiminnan tulosta kuvaavat indikaattorit pysyvät samana pitkällä aikavälillä, jolloin kunnat voivat

suunnitella kehittämistoimenpiteitä useaksi vuodeksi eteenpäin ilmiöiden hidasliikkeisyyden huomioiden. Toimintaa kuvaaviin indikaattoreihin pystyy vaikuttamaan lyhyemmällä aikavälillä ja ne välillisesti indikoivat mahdollista muutosta myös toimintaa kuvaavissa indikaattoreissa. On hyvä, että toiminnan tulosta kuvaavat indikaattorit kattavat kaikki ikäryhmät.

- Toimintaa kuvaavien indikaattorien painokerroin on 0,0333 per indikaattori ja toiminnan tulosta kuvaavien indikaattorien painokerroin on 0,0833 per indikaattori. Tämä jako kertoimissa on ankarampi kunnille edellä mainitun ilmiöiden hidasliikkeisyyden vuoksi ja myös siksi, että kunnalla ei ole kaikkia ratkaisun avaimia yksin käsissään. Toisaalta se ohjaa kuntien työtä pitkäjänteisyyteen ja auttaa kohdentamaan työtä oikeaan kohteeseen ja ilmiöön.

5. Kuntien peruspalvelujen hintaindeksi (4 § ja 8 §:n 3 momentti)

- Ei lausuttavaa

6. Verotuloihin perustuvassa valtionosuuden tasauksessa huomioon otettavat verotulot (5 § ja siirtymäsäännös 8 § 4 mom.)

- Ei lausuttavaa

7. Kotikuntakorvausta koskevien tietojen toimittaminen (6 §)

- Ei lausuttavaa

8. Siirtolaskelmissa huomioon otettavat verotulot (7 § 2 mom.)

- Ei lausuttavaa

9. Takautuvien palkkaharmonisaatiokustannusten huomioon ottaminen siirtolaskelmissa (7 § 1 mom.)

- Ei lausuttavaa

Tikakoski Vilma
Kaarinan kaupunki

Kaipio Mira
Kaarinan kaupunki - Talousjohtaja Sinikka Sinervuo-Koskinen Controller
Vilma Tikakoski, p. 050 373 2709